

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش پیش - مرحله سوم
(۱۳۹۶/۹/۲۴)**

علوم انسانی (پیش)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی sanjesheducationgroup@yahoo.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

زبان و ادبیات فارسی

۱. گزینه ۳ درست است. (قاب: آسمانه و قوس بنا از طرف داخل، که آن را از چوب می‌سازند.) (دمدمه: حدود، حوالی، نزدیک) (لاور: رهبر) (جبهه: پیشانی)
  ۲. گزینه ۴ درست است. (عذار: چهره، رخساره، عارض، ...) (بام: بامداد، صبحگاه) (رجم: سنگ زدن) (توسنی: سرکشی، عصیان)
  ۳. گزینه ۱ درست است. (جام جهان‌بین: اسلامی ندوشن) (آزادی و تربیت: محمود صناعی) (مردی که می‌خندد: ویکتور هوگو) (سال پنجم‌الجزایر: فرانتس فانون)
  ۴. گزینه ۲ درست است. متن داده شده، معرف «فخرالدین عراقی» است. (کتاب پیش: ص ۸، آمده است.)
  ۵. گزینه ۳ درست است. گزینه ۱ زلت و لغزش (گزینه ۲) مطربی و مسخرگی (گزینه ۴) حریف مغلوب
  ۶. گزینه ۴ درست است. در بهاران نبود از مرغ چمن افغان غریب
  ۷. گزینه ۱ درست است. (در مصراع اول مصوت - تکرار شده است - واج آرایی) (حصار چین زلف: ایهام تناسب. ۱- زلف پرچین و شکنج ۲- دیوارچین) (شاه و ماه -> جناس ناقص اختلافی) (ماه -> استعاره، استعاره‌های دیگری نیز یافت می‌شود.)
  ۸. گزینه ۲ درست است. گزینه ۱ (تخم عبادت: تشبیه) (حبیب: ایهام ۱- دوست ۲- نام شخصی، روان: ۱- روح و روان ۲- جاری) گزینه ۳ (گنج سعادت: تشبیه، گوی بردن: کنایه) گزینه ۴ (تلمیح به «الدنیا مزرعة الآخرة») («دست» و «است»: جناس) گزینه ۲ (کل من علیها فان: تضمین، بیت فاقد استعاره است.)
  ۹. گزینه ۳ درست است. چشم خیال و هیبت پاییز، هر دو اضافه استعاری هستند.
  ۱۰. گزینه ۴ درست است.
  ۱۱. گزینه ۱ (آقا سید: آقا، شاخص است. گزینه ۲) (خواجه نورالدین: خواجه، شاخص است. گزینه ۳) (حسن آقا و شیخ یحیی: به ترتیب، «آقا و شیخ»، شاخص است. گزینه ۱ درست است.
۲) <u>نور چشمه</u> <u>هور</u> هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه ۴) <u>عنان طاق</u> <u>درویش</u> هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه که کیمیای سعادت رفیق بود رفیق تکرار	۱) <u>عارف دل‌شکسته</u> <u>پیشانی روزگار</u> هسته صفت صفت ۳) <u>قوت سرینجه</u> <u>شیر</u> هسته مضاف‌الیه مضاف‌الیه گزینه ۲ درست است. گزینه ۲) <u>دریغ و درد</u> که تا این زمان ندانستم معطوف
۱۲. گزینه ۲ درست است.
  ۱۳. گزینه ۳ درست است. ترکیبات وصفی: هردو، این صبح، صبح طربناک، صبح بهاری، هردو، آغوش پر از مهر
  ۱۴. گزینه ۴ درست است. ترکیبات اضافی: خلوت شب، خاموشی شب، آغوش طبیعت، دیده جان، محو تماشا، تماشای بهار
  - بازکن پنجره‌ها را = پنجره‌ها را باز کن (چهار جزئی گذرا به مفعول و مسند)
  - نسیم، روز میلاد افاقی‌ها را چشن می‌گیرد (چهار جزئی گذرا به دو مفعول)
  - نهاد گروه مفعولی (۱) مفعول (۲) فعل
  - گزینه ۱ درست است. گر هزارت غم بود باکس نگویی = اگر هزار غم بود، «ت»، مضاف الیه برای غم است.
  - گزینه ۲ درست است. مفهوم ضرب‌المثل از بیت گزینه ۲ دریافت می‌شود.
  - معنی بیت ۲: چگونه یوسف از گرگ به فغان آید و بنالد، در حالی که برادرانش او را به چاه افکندند.
  - گزینه ۳ درست است. معنی بیت ۳: مانند زاهدان و عابدان ربایی، به دنبال نعمت‌ها و خوشی‌های آخرت نیستیم بلکه به دنبال وصل حقیقی ایم. (رسیدن به معشوق ازلی).
  - گزینه ۴ درست است. معنی بیت سؤال: در لحظات پایانی زندگی به امید رسیدن به تو جان می‌دهم و به امید وصل به تو (معشوق) می‌میرم همین مفهوم از بیت «۴» دریافت می‌شود.
  - گزینه ۱ درست است. معنی بیت سؤال: به می که مانند آئینه اسکندری است، خوب دقت کن تا اوضاع و احوال سرزمین دارا را به تو نشان دهد. مراد دل عارف است که از اوضاع جهان باخبر است. چنین مفهومی از بیت «۱» دریافت می‌شود.
  - گزینه ۲ درست است. معنی بیت سؤال: اگر نتوانی به معشوق برسی چه می‌کنی؟ گفت: بهتر است که ماه [معشوق] را از دور نظاره کنی. که با بیت «۲» قرابت مفهومی دارد.
  - گزینه ۳ درست است. آجل: جلیل‌تر، بزرگوارتر
  - گزینه ۴ درست است. مثنوی شباهنگ، شراب آفتاب، آذرخش، صلاهی غم، همگی از آثار «عباس کی منش» است.
  - گزینه ۱ درست است. املائی آغالییدن و تحریک، غلط آمده است.
  - گزینه ۲ درست است. الف استعاره -> چرخب) اسلوب معادله (ج) گل و خار -> تضاد) بنای صبر -> تشبیه
  - گزینه ۴ درست است. مفهوم ابیات «۱، ۲ و ۳» چون دنیا ناپایدار است، بنابراین خوش باش؛ اما بیت «۴» مفهومی متفاوت دارد.

زبان عربی

۲۶. گزینه ۳ درست است. (۱) آیا پس (در فارسی برعکس عربی، ادات استفهام نیازی نیست اول جمله بیاید) - چگونگی آفرینش (معادل أدق برای «کیف خلقت» نیست).
- (۲) آیا پس (-> توضیحات گزینه ۱) - چگونگی خلقت (-> توضیحات گزینه ۱).
- (۴) ساختار عبارت فارسی با عربی آن تفاوت دارد.
- گزینه ۲ درست است.
۲۷. بسمت (در عبارت عربی وجود ندارد) - سخنان («القول» مفرد لا جمع!) - گشود («افتح» أمرلاماضی!) - زیرا او (اولاً: معادل صحیح برای «إِنَّكَ» نیست، ثانیاً ضمیر متصل للمخاطب لا للغائب!)
- (۳) به سوی اقول (-> توضیحات گزینه ۱) - به آن (معادل أدق برای «منها» نیست).
- (۴) بسوی (-> توضیحات گزینه ۱) - گشود (-> توضیحات گزینه ۱) - که بخشنده‌ای ..... (-> توضیحات گزینه ۱، زیرا او).
- گزینه ۲ درست است.
۲۸. (۱) ساخته شده (معادل) «تَصْنَع» که مضارع مبنی للمجهول است، نمی‌باشد) - اگر (در عبارت عربی موجود نیست) - بخواهد (معادل صحیح برای «يُحِب» نیست).
- (۳) زندگی ما ... ثانیه‌هایش (ضمیر اضافی در عبارت عربی وجود ندارد) - اگر (-> توضیحات گزینه ۱) - می‌خواهد (-> توضیحات گزینه ۱، بخواهد).
- (۴) تشکیل شده (-> توضیحات گزینه ۱، ساخته شد) - هم (در عبارت عربی موجود نیست) - شمرده می‌شود (معادل أدق برای «معدود» نیست) - اگر (-> توضیحات گزینه ۱) - نابود نخواهد کرد («یضيّع» سین یا سوف ندارد که معادل مستقبل فارسی ترجمه شود).
- گزینه ۴ درست است.
۲۹. (۱) متوجه غیبت ... شد (اولاً: معادل صحیح برای «استعلم» نیست، ثانیاً: «عن سبب» در ترجمه لحاظ نشده) - به (معادل صحیح برای حرف «فی» نیست) - می‌آمد (معادل ادق برای «كان يحضر» نیست) (۲) از دانشجویی جویای حال استادم شدم (ساختار عبارت فارسی با عربی آن کاملاً متفاوت است) - ساعت نه («أُس» در ترجمه لحاظ نشده) - حاضر بود («كان يحضر» معادل ماضی استمراری در فارسی است)
- (۳) راجع به استادم از دانشجویی سؤال کردم (-> توضیحات گزینه ۲) - همه روزه (معادل أدق برای «كل يوم» نیست) - ساعت نه (-> توضیحات گزینه ۲)

۳۰. گزینه ۱ درست است.
 (۲) بتوانی (در عبارت عربی موجود نیست) «أستطيع» در ترجمه لحاظ نشده - گوشتی («للحم» «معرفة لانكراة!» - غذایی مفید («الطعام المفيد» «معرفة لانكراة!»).
 (۳) گوشتی (← توضیحات گزینه ۲) - دخترت که مریض است (معادل أدق برای «بينك المریضة» نیست).
 (۴) کمی (در عبارت عربی موجود نیست) - بشود (معادل صحیح برای «أستطيع» نیست) غذای مفیدی (← توضیحات گزینه ۲)
۳۱. گزینه ۱ درست است.
 (۲) این گونه است (معادل أدق برای «كأنه» نیست) - برای (معادل صحیح برای «حتی» نیست) ص: مؤمن گوئی تا ابد در دنیا زندانی است!
 (۳) رفتار می‌کردی («تعامل» با «كان» نیامده که معادل ماضی استمراری در زبان فارسی ترجمه شود) ص: رفتار می‌کنی!
 (۴) اگر (در عبارت عربی موجود نیست) - صبر کنی («اصبر» أمر لا مضارع!) - جزئی از مجاهدین می‌باشی (معادل أدق برای «حتی تکون من المجاهدین» نیست). ص: بر آنچه دوست نمی‌داری (اکراه داری) صبر کن تا از مجاهدان باشی!
 گزینه ۳ درست است.
۳۲. گزینه ۳ درست است.
 (۱) يسكن في قلوبهم الإطمئنان (معادل صحیح برای «قلبهای آنان آرام است» نیست)
 (۲) الزاهدین (معادل أدق برای «تقوی پیشگان» نیست) - تسكن قلوبهم في .. (أولاً ← توضیحات گزینه ۱، ثانیاً «في» معادل صحیح برای «هنگام» نیست).
 (۴) الزاهدون (← توضیحات گزینه ۲) - في (← توضیحات گزینه ۲، ثانیاً).
۳۳. گزینه ۲ درست است.
 (۱) من یحب، ... (ساختار عبارت فارسی برای غایب است و حال اینکه عربی آن برای مخاطب است).
 (۳) من الصادقین (أولاً: «صادق» مفرد لا جمع، ثانیاً «امانتدار» در تعریب لحاظ نشده) - سجیات («خصوصیت» مفرد لا جمع!)
 (۴) من سجات ... (← توضیحات گزینه ۳)
۳۴. گزینه ۴ درست است.
 المحتاج (ص: المحتاج، مفعول به)
 گزینه ۱ درست است.
 إبطال (ص: إبطال، مفعول به)
 گزینه ۳ درست است.
 يتدنس (ص: يتدنس، مضارع باب تفعّل مفتوح العین است).
 گزینه ۴ درست است.
۳۷. گزینه ۴ درست است.
 (۱) نكرة (ص: معرف بالاضافة).
 (۲) جامد (ص: مشتق و صفة مشبّهة).
 (۳) نائب فاعله ضمير «هي» المستتر (ص: نائب فاعله «شفاة»))
۳۸. گزینه ۱ درست است.
 (۲) منقوص (ص: صحیح الآخر)
 (۳) مشتق، اسم زمان (ص: جامد)
 (۴) معرفة، علم (ص: نكرة)
۳۹. گزینه ۳ درست است.
 (۱) متمدّ (ص: لازم)
 (۲) فاعله ضمير «هو» المستتر (ص: فاعله «الانسان»)
 (۴) منقوص (ص: صحیح الآخر) - مرفوع تقدیراً (ص: مرفوع)
۴۰. گزینه ۴ درست است.
 (۱) فاعله «المال» (ص: فاعله ضمير «هو» المستتر)
 (۲) من باب تفعّل (ص: من باب تفعیل)
 (۳) من باب انفعال (ص: من باب افتعال)
۴۱. گزینه ۴ درست است.
 «مقمة» خبر مفرد و مرفوع به علامت اصلی است. اما در سایر گزینه‌ها خبر عبارتست از: «لايحصل، في التسليم، من» که همگی علامت اعراب محلی دارند.
 گزینه ۲ درست است.
۴۲. «داعي» اسم منقوص است که به هنگام منصوب بودن علامت اعراب آن اصلی است و در اینجا خبر افعال ناقصه و منصوب است. اما در سایر گزینه‌ها منقوص دارای علامت تقدیری اعراب است، «الدّنيا، أيدي» و «حظّي» اسم مضاف به «ياء» متکلم است و علامت اعراب آن تقدیری است.
 گزینه ۲ درست است.
۴۳. «تهذّب» من مائة «هدأ» معتل نیست اما در سایر گزینه‌ها معتل عبارتست از «تهدي، أشاور، يخافون» که به ترتیب از ماده «هـ، ي، خ، و» است.
 گزینه ۳ درست است.
۴۴. (۱) عيش (ص: عيش، امر للمخاطب)
 (۲) لم نخيب (ص: نخب، للمتکلم مع الغير)
 (۴) يقوون (ص: يقوون، للغائبين)
۴۵. گزینه ۱ درست است.
 سيقضون (ص: سيقضون) حرف علة ناقص قبل از ضمير واو حذف می‌شود.
 گزینه ۱ درست است.
۴۶. در این جمله «من» موصول در محل رفع و فاعل است برای «يدرك» اما در سایر گزینه‌ها «من» به ترتیب عبارتست از: مضاف إليه، مجرور بحرف الجرّ، مفعول.
 گزینه ۳ درست است.
۴۷. با توجه به معنی (هر چه از خیر با حسن نیت بفرستی نتیجه‌اش را می‌بینی) اما در سایر گزینه‌ها به ترتیب «ما» عبارتست از: نافية، موصوله، موصوله.
 گزینه ۴ درست است.
۴۸. «تر» (ص: تری) حرف علة مضارع ناقص در حالت نصب حذف نمی‌شود.
 گزینه ۲ درست است.
۴۹. تعطي (ص: تعط، فعل شرط و مجزوم به علامت فرعی حذف حرف العلة) - تری (ص: تر، جواب شرط و مجزوم به علامت فرعی حذف حرف العلة)
 گزینه ۱ درست است.
۵۰. «تكلّمًا» مصدری است که برای تأکید فعل به شکل منصوب آمده است. اما در سایر گزینه‌ها: حبًا، احترامًا، تعبدًا» همگی مفعول مطلق للنوع هستند.

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱. گزینه ۱ درست است. انسان در برخی از خوابها، از ظرف زمان یا مکان خود خارج می‌شود و به زمانی در گذشته یا آینده می‌رود و یا در مکانی که تا به حال نرفته، قرار می‌گیرد در حالی که جسم او در رختخواب است، و دلیل بر غیرمادی بودن روح است.
۵۲. گزینه ۴ درست است. قرآن کریم می‌فرماید: «قل هل ننبئکم بالآخسرین اعمالاً الذین ضلّ سعیمهم فی الحیاة الدنیا و هم یحسبون انهم یحسنون صنعا» صفحه ۴۶ دین و زندگی (۲)
۵۳. گزینه ۳ درست است. قرآن می‌فرماید: «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً فلاخوف علیهم و لا هم یحزنون» صفحه ۵۱ دین و زندگی (۲)
۵۴. گزینه ۳ درست است. آیه شریفه «یحسب الانسان ان نجوع عظامه بلی قادرین علی ان نسوی بنانه» پاسخی بر شبهه منکران معاد جسمانی است که آفرینش مجدد برای پیوستن به روح در آخرت را ترسیم کرده است.
۵۵. گزینه ۲ درست است. قرآن کریم می‌فرماید: «فاما من اوتی کتابه بیمینه فیقول هاؤم اقرءوا کتابیه» و در جای دیگر می‌فرماید: «و اما من اوتی کتابه بشماله فیقول یا لیتنی لم اوت کتابیه» صفحه ۶۷ دین و زندگی (۲)
۵۶. گزینه ۱ درست است. قرآن می‌فرماید: «واشوقت الارض بنور ربها و وضع الکتاب ...» در مرحله دوم برپایی قیامت اتفاق می‌افتد و باعث می‌شود، پرده‌ها کنار برود و واقعیت حوادثی که بر زمین گذشته است، پدیدار گردد.
۵۷. گزینه ۱ درست است. پاسخ قطعی خداوند به دوزخیان: آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه آید؟ ما می‌دانیم اگر به دنیا بازگردید همان راه گذشته را پیش می‌گیرید.
۵۸. گزینه ۴ درست است. گاهی پاداش و کیفر بر اساس مجموعه‌ای از قراردادهای تعیین می‌شود و انسان‌ها می‌توانند با وضع قوانین جدید این رابطه‌ها را تغییر دهند تا به شیوه عادلانه تناسب میان عمل و پاداش یا کیفر برقرار گردد.
۵۹. گزینه ۳ درست است. آیه شریفه «و ارادنی برحمة هل من ممسکات رحمته قل حسبی الله علیه یتوکل المتوکلون» توکل به خدا به معنای اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به خداست.
۶۰. گزینه ۱ درست است. مرجعیت دینی به معنای تعلیم و تبیین قرآن کریم از وظایف پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌باشد که با رحلت ایشان ادامه پیدا می‌کند و حدیث شریف «بنی‌الاسلام علی خمس علی الصلاة و الزکاة ...» ناظر بر ولایت ظاهری می‌باشد.
۶۱. گزینه ۴ درست است. آیه شریفه «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلاة و یؤتون الزکاة و هم راکعون» مصداق آن حضرت علی علیه‌السلام بود برای اینکه از زبان پیامبر اکرم بشنوند و امکان کتمان و مخفی کردن آن از بین برود.
۶۲. گزینه ۱ درست است. سخنان پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) در واقعه غدیر از جهت سلسله روایان حدیث چنان محکم است که شاید کمتر حدیثی مانند آن وجود داشته باشد. صدو ده نفر از اصحاب پیامبر که در غدیر حاضر بوده‌اند آن را به هیچ واسطه‌ای از پیامبر (ص) نقل کرده‌اند.
۶۳. گزینه ۳ درست است. شیعه با عمل سبب علاقه‌مندی مردم جهان به پیامبر اکرم و اهل بیت ایشان (صلوات الله علیهم) می‌شود و شیعه بدون عمل دوری مردم به آن بزرگواران را در پی دارد و این خود گناه بزرگی محسوب می‌گردد.
۶۴. گزینه ۱ درست است. «تفسیر و تبیین آیات قرآن توسط برخی از عالمان وابسته به قدرت» مربوط به تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث است. و «فراهم شدن شرایط مناسب برای جاعلان حدیث» ناظر بر ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر (ص) است.
۶۵. گزینه ۴ درست است. پس از شهادت امام حسین (ع) و سرکوبی شدید شیعیان، سازمان تشیع از هم پاشید به همین جهت امام سجاد علیه‌السلام در کنار گسترش معارف از طریق دعا، به تجدید بنای سازمان تشیع پرداخت و انسان‌هایی فرهیخته و دارای بینش عمیق را تربیت کرد.
۶۶. گزینه ۲ درست است. قرآن کریم می‌فرماید: «ان الله لا ینقض عهده لکم فیما اقررت علیکم و لا ینقض عهده لکم فیما اقررت علیکم» پس عدم تغییر و تحول همه یا بیشتر افراد جامعه علت اصلی غیبت امام (عج) می‌باشد و غیبت صغری امام از زمان وفات پدر بزرگوارشان امام عسگری (ع) یعنی سال ۲۶۰ هجری آغاز شد.
۶۷. گزینه ۲ درست است. قرآن کریم می‌فرماید: «وعدالله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم و لیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم و لیبذلنهم من بعد خوفهم امنا یعبدوننی لا یشرکون بی شیئاً» صفحه ۱۰۸ و ۱۰۹ دین و زندگی (۳)
۶۸. گزینه ۲ درست است. از آیه شریفه «و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون» اراده الهی بر آن است که حق بر باطل پیروز شود مفهوم می‌گردد و منظور از «الذکر» کتاب آسمانی تورات است.
۶۹. گزینه ۲ درست است. اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، بدین معنا نیست که خودش دیگر ولایتی ندارد یا بخشی از ولایت خود را به پیامبر (ص) واگذار کرده است، بلکه پیامبر واسطه و رساننده ولایت و فرمان‌های خداوند به مردم است.
۷۰. گزینه ۳ درست است. هر دو مورد از ثمرات توحید عبادی می‌باشد بنابراین آیه شریفه «قل انما اعظکم بواحدة ان تقوموا لله مثنی و فرادی» ناظر بر توحید عبادی است.
۷۱. گزینه ۱ درست است. لازمه برقراری عدالت اجتماعی در همه ابعاد آن در جامعه، حرکت احاد جامعه برای تحقق بعد اجتماعی توحید عبادی است.
۷۲. گزینه ۴ درست است. قرآن کریم می‌فرماید: «الم اعهد الیکم یا بنی آدم ان لا تعبدوا الشیطان انه لکم عدو مبین» صفحه ۲۵ دینی پیش‌دانشگاهی
- صفحه ۲۳ دینی پیش‌دانشگاهی
- صفحه ۳۲ دینی پیش‌دانشگاهی

۷۳. گزینه ۲ درست است. در انجام هر عمل شرط اول را «حسن فاعلی» و شرط دوم را «حسن فعلی» می‌نامند، حسن فاعلی به طور طبیعی حسن فعلی را به دنبال می‌آورد.
۷۴. گزینه ۳ درست است. قرآن کریم می‌فرماید: «هو الذی یحیی و یمیت فاذا قُضی امرأ فآتما یقول له کن فیکون»
صفحه ۳۳ دینی پیش‌دانشگاهی
۷۵. گزینه ۱ درست است. اختیار یک حقیقت وجدانی است و هر کس آن را در خود می‌یابد و می‌بیند. حتی کسی که آن را در سخن یا بحث انکار می‌کند. در عمل از قدرت اختیار خود بهره می‌برد.
صفحه ۴۳ دینی پیش‌دانشگاهی
- صفحه ۴۴ دینی پیش‌دانشگاهی

فرهنگ و معارف اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۱ درست است. مهم‌ترین اعتقاد الهیون و پیروان پیامبران الهی اعتقاد به توحید و دوری از شرک است.
۵۲. گزینه ۴ درست است. بعضی از منکرین خدا برای این که عده‌ای ساده اندیش را از خدا و مذهب دور سازند اظهار می‌دارند که خدانشناسی اختراع طبقه فقرا و محرومین برای محدود ساختن قدرتمندان است اینجا به خطر فکری انسان اشاره ندارد اما بقیه موارد در سایه خطر فکری و ناتوانی فکری و کمبود معلومات، فریب اظهارات بی اساس را خورده و از محور حقیقت فرهنگ‌ها فاصله گرفته‌اند.
۵۳. گزینه ۳ درست است. وحدت و هماهنگی و یکپارچگی در جهان هستی بیانگر حاکم بودن اراده واحد بر عوامل هستی است.
۵۴. گزینه ۳ درست است. توحیدی که به معنای یکتایی و واحد بودن خداوند است، بر دو قسم می‌باشد:
۱- توحید نظری ۲- توحید عملی
۵۵. گزینه ۲ درست است. شرک نظری این است که عقیده ما درباره خدا به عنوان مبدأ هستی خارج از محور توحید باشد یعنی به یگانگی خدا باور نداشته باشیم. پس شرک نظری شناخت نادرست در مورد خداوند است.
۵۶. گزینه ۱ درست است. بی‌عدالتی سرچشمه‌ای جز نقص ندارد و نیاز از مصادیق آن می‌باشد.
۵۷. گزینه ۱ درست است. محدود بودن علم بشر در مقابل اسرار بیکران طبیعت اشاره دارد.
۵۸. گزینه ۴ درست است. خوگرفتن به زندگی بی دردسر و بدون دغدغه روح انسان را به تدریج به سوی رخوت و انحطاط سوق می‌دهد و او را از رشد و کمال بازمی‌دارد.
۵۹. گزینه ۳ درست است. در تعالیم دینی آمده است که خداوند بندگانی را که دوست می‌دارد، به سختی‌ها و دشواری‌ها گرفتار می‌کند تا از این طریق به کمال وجودی خویش نائل شوند.
۶۰. گزینه ۱ درست است. علم همراه با ایمان پشتوانه‌ای برای عمل خواهد بود.
۶۱. گزینه ۴ درست است. اعتقاد عقلی، علم نامیده می‌شود که جایگاه آن ذهن انسان است در صورتی که باور قلبی، ایمان نامیده می‌شود و جایگاه آن «دل» انسان است.
۶۲. گزینه ۱ درست است. چیزی که به آن ایمان می‌آوریم، هر چه با عظمت‌تر باشد، ایمان به آن نیز از قدرت و نیروی بیشتری برخوردار خواهد بود.
۶۳. گزینه ۳ درست است. تعلیم و تربیت و تهذیب نفس، وسیله رستگاری و کمال و سعادت انسان می‌باشند.
۶۴. گزینه ۱ درست است. هر چه انسان در جهت افزایش آگاهی‌های خود گام بردارد، در ایمان و معرفت قلبی مؤثر است. و عمل در رفتار ظهور پیدا می‌کند.
۶۵. گزینه ۴ درست است. انسان پس از مرگ یک باره نیست و نابود نمی‌گردد، بلکه به صورت دیگری حیات خود را ادامه می‌دهد.
۶۶. گزینه ۲ درست است. در مکتب آسمانی هیچ امری در دستگاه آفرینش بدون حساب و کتاب نیست. زیرا نظام حاکم بر جهان، متکی بر علم و حکمت بیکران خداوندی است.
۶۷. گزینه ۲ درست است. در بینش الهی، سرانجام هر کسی در دادگاه عدل خداوندی به محاکمه باز ایستد و حساب کرده‌های خویش را پس دهد.
۶۸. گزینه ۲ درست است. رفتارهایی که از سرچشمه واحدی سیراب می‌شوند، فطرت الهی نامیده می‌شوند.
۶۹. گزینه ۲ درست است. رفتارهایی که انسان می‌آموزد مانند: رانندگی، زبان، نوشتن، دوزنگی و ... رفتارهای اکتسابی می‌باشند. یعنی رفتارهای غیراکتسابی نیستند.
۷۰. گزینه ۳ درست است. آهنگ و اشتیاق ذاتی عقل برای شناخت جهان از رفتارهای خالص فطری انسان می‌باشد.
۷۱. گزینه ۱ درست است. رفتارهایی غریزی در کنار رفتارهای بازتابی هر دو غیراکتسابی‌اند، یعنی فرزند انسان یا حیوان، آن‌ها را نمی‌آموزد، بلکه آن‌ها را خود به دنیا می‌آورد، حیوان برخلاف رفتارهای بازتابی به رفتارهای غریزی خود آگاهی دارد.
۷۲. گزینه ۴ درست است. در بحث خداجویی، جستجوی انسان از خدا، از عالم درون و روان انسان صورت می‌گیرد.
۷۳. گزینه ۲ درست است. پیروزترین طرح برای مدل خدگرایی انسان‌ها، فطری بودن خداجویی است.
۷۴. گزینه ۳ درست است. با وجود عدم ثبات و متغیر بودن انسان، انسان معمولاً دنبال وجودی ثابت که همان خدا می‌باشد، است.
۷۵. گزینه ۱ درست است. در این عالم پر شر و شوری که در درون انسان است، قوای گوناگونی وجود دارد که از آن جمله یکی قوه شناخت و ادراک و تعقل است. این قوه به او امکان می‌بخشد تا مرزهای مشخص پدیده‌ها و وقایع عالم خارج از خویش را در نوردد و نتیجه آن دست‌یابی به مفاهیم کلی است.

زبان انگلیسی

بخش اول: گرامر و واژگان

۷۶. گزینه ۴ درست است. کاربرد two-word verbs (افعال دو قسمتی) موردنظر است و با توجه به مفهوم جمله "different from" صحیح می‌باشد.
۷۷. گزینه ۲ درست است. کلمه since به معنی because بکار رفته است.
۷۸. گزینه ۴ درست است. در تبدیل جملات امری اگر فعل امر در وسط جمله مثبت باشد به to و در صورتی که منفی باشد به not to تغییر پیدا می‌کند.
۷۹. گزینه ۱ درست است. حرف اضافه by در پاسخ به بیان چگونگی و کیفیت کار بکار برده می‌شود و مانند سایر حروف اضافه فعل بعد از آن به صورت اسم مصدر یعنی فعل ing دار بکار برده می‌شود.
۸۰. گزینه ۲ درست است. written حالت کوتاه شده شبه جمله وصفی "which were written" می‌باشد که جمله دوم را کامل می‌کند و لذا قسمت اول یک جمله نیست بلکه ترکیب دو قسمت به ساختار جمله معنی و مفهوم می‌دهد.
۸۱. گزینه ۳ درست است. آن‌ها هیچگونه جزئیاتی راجع به مسابقه ندادند.
(۱) ضرر ، زبان (۲) درجه (۳) جزئیات (۴) سرگرمی
۸۲. گزینه ۱ درست است. تراژدی صرفاً دقایقی بعد از برخاستن هواپیما اتفاق افتاد.
(۱) اتفاق افتادن (۲) اطلاع دادن (۳) اذیت کردن (۴) جدا کردن
۸۳. گزینه ۳ درست است. برای به دست آوردن شغل هیچ شکی در ذهنش وجود نداشت.
(۱) گام، مرحله (۲) نقش (۳) ذهن، فکر (۴) حادثه
۸۴. گزینه ۱ درست است. آن‌ها پیش‌بینی افزایش در میزان بارندگی کردند.
(۱) پیشگویی کردن (۲) تعقیب کردن (۳) جای چیزی را مشخص کردن (۴) زنده ماندن

۸۵. گزینه ۲ درست است. شما باید در همه زمانها از شیوه صحیح پیروی نمایید.
 (۱) طرز ایستادن (۲) شیوه، روش (۳) تأثیر (۴) شکل
۸۶. گزینه ۲ درست است. ما باید بررسی کنیم که در واقع محصولات چگونه مصرف خواهند شد.
 (۱) توقع داشتن (۲) تحقیق کردن (۳) تعلیم دادن (۴) به خاطر آوردن
۸۷. گزینه ۴ درست است. تعدادی از افراد بودند که توانستند ما را در جنگل‌های آفریقا راهنمایی کنند.
 (۱) کانال‌ها (۲) اشیاء (۳) مفصل‌ها (۴) جنگل‌ها
۸۸. گزینه ۴ درست است. دوست دارم خودم را با چیزهای زیبایی احاطه کنم.
 (۱) ایجاد کردن (۲) گیج کردن (۳) کامل کردن (۴) احاطه کردن
۸۹. گزینه ۳ درست است. احتمالش کم است که ما به فینال برسیم.
 (۱) خلاصه متن (۲) فوریت (۳) احتمال (۴) پیش‌بینی
۹۰. گزینه ۱ درست است. شما نیاز به یافتن سطح صافی دارید تا بتوانید روی آن کار کنید.
 (۱) صاف، مسطح (۲) ارزان (۳) عمیق (۴) تک، تکی
۹۱. گزینه ۴ درست است. از نظرم او اساساً شخص خوبی می‌باشد.
 (۱) شفاهاً (۲) سرانجام (۳) ارزان (۴) اساساً
- بخش دوم: کلوزتست**
۹۲. گزینه ۳ درست است. بعضی دانشمندان پیش‌بینی کرده‌اند که بالغین و کودکان سالم امکان دارد روزی دارویی مصرف کنند تا عملکرد هوشی و ذهنی خود را تقویت کنند.
 (۱) اهمیت (۲) هدایت (۳) عملکرد (۴) اطمینان
۹۳. گزینه ۲ درست است. گروه تحقیق پیشنهاد کرده است که چنین دارویی در پنج سال دیگر امکان دارد مانند قهوه و چای متداول شود.
 (۱) حمایت کردن (۲) احاطه کردن (۳) پیشنهاد کردن (۴) ارتباط برقرار کردن
۹۴. گزینه ۱ درست است. ترجمه در بالا داده شده است.
 (۱) در مدت (۲) راجع به (۳) برای (۴) توسط
۹۵. گزینه ۲ درست است. این داروها سوالات منطقی و اخلاقی مهمی را مطرح می‌کنند.
 (۱) مضطرب (۲) جدی، مهم (۳) عصبی (۴) قبلی
۹۶. گزینه ۲ درست است. احتمالاً دشوار است تصمیم گرفت که در کجا مکمل غذایی در یک آزمایش دارویی نامناسب است.
 (۱) با آرامش (۲) احتمالاً (۳) اجتماعی (۴) به‌تنهایی
- بخش سوم: درک مطلب**
۹۷. گزینه ۴ درست است. کودکان در متن .....
 (۱) به فعالیت‌های کلاسی علاقه‌مند نیستند (۲) دوست ندارند تصویر بکشند (۳) از خود عقیده‌ای ندارند (۴) هنوز مدرسه رفتن را شروع نکرده‌اند
۹۸. گزینه ۱ درست است. کودک می‌تواند آنچه را که انجام داده است ارزیابی و توصیف نماید .....
 (۱) در صورتی که از او سؤالاتی راجع به کارش پرسیده شود (۲) به شرط اینکه او بداند چه رنگ‌هایی به کار برده است (۳) هنگامی که مجازند تصاویر را رنگ‌آمیزی نمایند (۴) با یادگیری نظر معلم راجع به آن
۹۹. گزینه ۴ درست است. گفتن به کودک که کارش چقدر با ارزش و مهم است .....
 (۱) در مورد کارش او را خوشحال نمی‌کند (۲) به معلم اجازه می‌دهد که سطح دشواری کارها را افزایش بخشد. (۳) کودک را تشویق می‌کند در فعالیت‌ها شرکت نماید (۴) وی را تشویق می‌کند که مطمئن‌تر و خلاق‌تر شود
۱۰۰. گزینه ۳ درست است. کلمه security در آخر متن از نظر معنی برابر است با .....
 (۱) تنوع (۲) استراتژی (۳) سلامت، امنیت (۴) فقر

ریاضی

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

$$\frac{4(1+4+4^2+\dots+4^6)}{4^{-6}(4^6+4^5+\dots+4^1+1)} = \frac{4}{4^{-6}} = 4 \times 4^6 = 4^7$$

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

$$x^2 + \frac{1}{x^2} = \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - 2x \times \frac{1}{x} = \left(x + \frac{1}{x}\right)^2 - 2 = 7$$

$$\left(x + \frac{1}{x}\right)^2 = 9 \Rightarrow x + \frac{1}{x} = +3 \quad \text{قابل قبول}$$

در نتیجه:

$$x^3 + \frac{1}{x^3} = \left(x + \frac{1}{x}\right)^3 - 3x \cdot \frac{1}{x} \left(x + \frac{1}{x}\right) = 3^3 - 3(3) = 18$$

$$x^4 + \frac{1}{x^4} = \left(x^2 + \frac{1}{x^2}\right)^2 - 2x^2 \cdot \frac{1}{x^2} = 7^2 - 2 = 49 - 2 = 47$$

بنابراین:

$$x^4 + \frac{1}{x^4} + x^3 + \frac{1}{x^3} = 47 + 18 = 65$$

۱۰۳. گزینه ۴ درست است.

$$2\sqrt{7+4\sqrt{3}} \times \frac{1}{2}^{(\sqrt{3}-2)} = 2\sqrt{(2+\sqrt{3})^2} \times 2^{-(\sqrt{3}-2)} = 2^{2+\sqrt{3}} \times 2^{2-\sqrt{3}} = 2^{2+\sqrt{3}+2-\sqrt{3}} = 2^4 = 16$$

۱۰۴. گزینه ۱ درست است.

نقاط $A = (1, -2)$, $B = (-1, 3)$ روی خط l به معادله $y = ax + b$ قرار دارند.

بنابراین:

$$\begin{cases} 3 = a(-1) + b \\ -2 = a(1) + b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a + b = 3 \\ a + b = -2 \end{cases} \Rightarrow 2b = 1 \Rightarrow b = \frac{1}{2}$$

در نتیجه:

$$a = -2 - \frac{1}{2} = -\frac{5}{2}$$

$$ab = -\frac{5}{2} \times \frac{1}{2} = -\frac{5}{4}$$

۱۰۵. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{cases} 2a - b = 1 \\ 3a + b = 4 \end{cases} \Rightarrow 5a = 5 \Rightarrow a = 1 \Rightarrow b = 1$$

در نتیجه:

$$A = (1, 1), d_1: y = 2x - 1 \Rightarrow (d_1 \text{ شیب خط } m) = 2 \Rightarrow (d_1 \text{ شیب خط عمود بر } d_1) m' = -\frac{1}{2}$$

بنابراین:

$$y - 1 = -\frac{1}{2}(x - 1) \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + \frac{1}{2} + 1 \Rightarrow y = -\frac{1}{2}x + \frac{3}{2}$$

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

«الف» و «ب» و «پ» متغیر کمی پیوسته اند ولی «ت» متغیر کیفی است.

۱۰۷. گزینه ۳ درست است.

فقط الف نادرست است. در واقع فراوانی تجمعی هر دسته برابر حاصل جمع فراوانی‌های دسته‌های قبل با فراوانی همان دسته است.

۱۰۸. گزینه ۳ درست است.

$$\text{طول دسته‌ها} = 100 - 95 = 5$$

$$\text{دامنه تغییرات داده‌ها} = 24 \times 5 = 120$$

$$\text{تعداد دسته‌های دسته‌بندی جدید} = 24 \div 2 = 12$$

$$\text{طول دسته‌های دسته‌بندی جدید} = 120 \div 12 = 10$$

در نتیجه:

$$\text{کران پایین دسته اول} = 125 - 120 = 5$$

$$\text{کران بالای دسته اول} = 15 + 10 = 25$$

۱۰۹. گزینه ۲ درست است.

$$f(a) = -4a + 3a - 2b = -a - 2b = 5$$

$$f(b) = -4b + 3a - 2b = 3a - 6b = -3 \rightarrow a - 2b = -1$$

در نتیجه:

$$\begin{cases} -a - 2b = 5 \\ a - 2b = -1 \end{cases} \Rightarrow -4b = 4 \Rightarrow b = -1 \Rightarrow a = -3$$

بنابراین:

$$a + b = -3 - 1 = -4$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

$$f(x) = x - \sqrt{x}$$

$$\frac{f(4+h) - f(4)}{h} = \frac{(4+h) - \sqrt{4+h} - (4 - \sqrt{4})}{h} = \frac{4+h - \sqrt{4+h} - 2}{h} = \frac{2+h - \sqrt{4+h}}{h}$$

در نتیجه:

$$\begin{aligned} \frac{f(4+h) - f(4)}{h} &= \frac{(2+h) - \sqrt{4+h}}{h} \times \frac{(2+h) + \sqrt{4+h}}{(2+h) + \sqrt{4+h}} = \frac{4+2h+h^2 - (4+h)}{h[(2+h) + \sqrt{4+h}]} \\ &= \frac{h(h+2)}{h[2+h+\sqrt{4+h}]} = \frac{2}{2+\sqrt{4+h}} = \frac{2}{4} \end{aligned}$$

۱۱۱. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{aligned} g(-2) &= 2, & f(g(-2)) &= f(2) = 1 \\ f(1) &= -1, & g(f(1)) &= g(-1) = -2 \\ f(2) &= 1, & f(f(2)) &= f(1) = -1 \\ g(-1) &= -2, & g(g(-1)) &= g(-2) = 2 \end{aligned}$$

در نتیجه:

$$g(g(-1)) - f(f(2)) + g(f(1)) - f(g(-2)) = 2 - (-1) + (-2) - 1 = 2 + 1 - 2 - 1 = 0$$

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

دنباله فیبوناتچی: $1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, \dots$

با توجه به سطرهای اول و دوم و سوم، ملاحظه می‌شود جملات الگو همان جملات دنباله فیبوناتچی است.

$$\text{در نتیجه: } 8^3 - 5^3 - 3^3 = 512 - 125 - 27 = 360$$

$$\text{سطر پنجم: } 13^3 - 8^3 - 5^3 = 2197 - 512 - 125 = 1560$$

$$1 + 5 + 6 + 0 = 12$$

۱۱۳. گزینه ۴ درست است.

$$a_1, a_2, \dots, a_{10}, a_{11}, a_{12}, \dots, a_{20}$$

دنباله حسابی

$$S_{10} = \frac{10}{2}[2a_1 + 9d] = 10a_1 + 45d$$

$$S_{20} = \frac{20}{2}[2a_1 + 19d] = 20a_1 + 190d$$

$$S_{20} - S_{10} = 20a_1 + 190d - 10a_1 - 45d = 10a_1 + 145d$$

$$S_{10} = 2(S_{20} - S_{10}) \Rightarrow 10a_1 + 45d = 2(10a_1 + 145d)$$

در نتیجه:

$$10a_1 + 45d = 20a_1 + 290d \Rightarrow 10a_1 + 245d = 0 \Rightarrow 2a_1 + 49d = 0$$

$$d = -4 \Rightarrow 2a_1 + 49(-4) = 0 \Rightarrow 2a_1 - 196 = 0 \Rightarrow a_1 = 98$$

بنابراین:

$$S_{20} = 20a_1 + 190d = 20(98) + 190(-4) = 1960 - 760 = 1200$$

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

$$\frac{a_7}{a_3} = \frac{a_1 q^6}{a_1 q^2} = q^4 = \frac{9}{4} \Rightarrow q^2 = \frac{3}{2} \Rightarrow q = \pm \frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow q = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

قابل قبول

$$a_9 = a_1 q^8 = \frac{2}{3} \times \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^8 = \frac{2}{3} \times \left(\frac{3}{2}\right)^4 = \frac{2}{3} \times \frac{81}{16} = \frac{27}{8}$$

بنابراین:

۱۱۵. گزینه ۲ درست است.

نسبت $\frac{F_{n+1}}{F_n}$ که در آن F_n و F_{n+1} دو جمله متوالی دنباله فیبوناتچی است و n از هر مقدار مثبت بسیار بزرگی، بزرگتر باشد، برابر نسبت طلایی است.

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

به آن سطحی از «قیمت» که به ازای آن «مقدار عرضه و تقاضا» با هم برابر می‌شوند «قیمت تعادلی» گفته می‌شود؛ زیرا بازار با این قیمت، به «تعادل» می‌رسد و در آن «کمبود» یا «مازاد» دیده نمی‌شود.

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

در همچون وضعیتی در «بازار انحصاری تعداد فروشندگان از یک نفر به دو نفر افزایش یافته» که تا حدی در کاهش قیمت مؤثر خواهد بود.

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

«پدیده بیکاری» امروزه در جوامع به ویژه جوامع در حال توسعه، بزرگترین معضل اقتصادی، اجتماعی است و تلاش دولت در جهت «مبارزه جدی» با آن است و در صورت عدم توجه، پیامدهای ویرانگری خواهد داشت. در ضمن یکی از اهداف دولت در عرصه اقتصاد جامعه، ایجاد اشتغال کامل و مبارزه با بیکاری است که برای تحقق این هدف، کوشش دولت‌ها ایجاد رونق در «شرایط اقتصادی جامعه» است.

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

«سیاست‌های اقتصادی» دولت می‌تواند «حرکت جامعه» را به سمت «توسعه» کند سازد یا بر سرعت آن بیفزاید. امروزه در اکثر کشورهای «در حال توسعه» دولت‌ها با جدیت تمام از طرح‌های «توسعه» سخن می‌گویند و برای دستیابی به «رشد و توسعه» بیشتر، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری می‌کنند و با این هدف و آرمان به عرصه اقتصاد کشورها وارد می‌شوند.

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

مقابله با فقر و ارتقای سطح زندگی اقشار کم درآمد و فقیر جامعه همواره یکی از اهداف مهم و مورد توجه دولت‌ها در جوامع مختلف بوده است. از یک سو مصلحان اجتماعی و معلمان اخلاق بر ضرورت حمایت و کمک اقشار ثروتمند به فقرا و افراد کم درآمد تأکید کرده‌اند و از سوی دیگر، نهضت‌های اجتماعی، سیاسی بزرگ با شعار تلاش برای بهبود زندگی فقرا شکل گرفته و گسترش یافته‌اند.

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت افزایش توان و اقتدار «بخش خصوصی» جلب شده است. دولت ملزم شده است که با واگذاری بخش مهم از فعالیت‌های خود در عرصه اقتصاد به «بخش خصوصی» که در چارچوب اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مطرح شده است، سهم خود را در اقتصاد کاهش دهد و موجبات تقویت بخش خصوصی را در اقتصاد کشور فراهم سازد. این به معنای حرکت در مسیر دستیابی به «ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت بخش خصوصی» است.

۱۲۲. گزینه ۱ درست است.

تلاش برای ریشه کن کردن فقر و تأمین زندگی انسانی برای اقشار فقیر و کم درآمد جامعه، جزء تعالیم اساسی کلیه ادیان الهی و از جمله اسلام است. از سوی دیگر به اعتقاد بسیاری از «اقتصاد دانان» وجود فقر گسترده در جوامع «در حال توسعه»، خود به عنوان مانعی بر سر راه دستیابی به «توسعه اقتصادی» عمل می‌کند.

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

بر اساس اصول ۴۷ و ۴۸ قانون اساسی، ضمن محترم شمردن «مالکیت مشروع» که با رعایت قوانین کشور ایجاد می‌شود، بر مبارزه با «ثروت اندوزی از روش‌های غیرقانونی و نامشروع و بازگرداندن ثروت‌های ناشی از این گونه اعمال، تأکید شده است.

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

درباره «استقلال اقتصادی» نمی‌توان «عدم وابستگی اقتصادی» را معادل «استقلال اقتصادی» دانست. در جهان امروز همه کشورهای به گونه‌ای به همدیگر وابستگی اقتصادی دارند. هر کشوری از نظر اقتصادی به کشورهای دیگر وابسته است و در عین حال بعضی کشورهای دیگر هم به آن کشور وابستگی دارند. برای مثال: یک کشور مواد خام معدنی صادر می‌کند و مشتریان این کالا به آن کشور «وابستگی» دارند و در مقابل، خود آن کشور ماشین‌آلات صنعتی از خارج می‌خرد و در نتیجه به کشورهای فروشنده ماشین‌آلات وابسته است.

۱۲۵. گزینه ۱ درست است.

پس از به تصویب رسیدن «لایحه بودجه» در «مجلس شورای اسلامی»، این سند به «قانون بودجه» تبدیل می‌شود که در تمامی دستگاه‌های «دولتی» لازم الاجراست.

۱۲۶. گزینه ۲ درست است.

در صورتی که درآمد حاصل از سایر منابع و استقراض تکافوی هزینه‌های دولت را نکند، بنا به درخواست دولت، بانک مرکزی مبادرت به «انتشار اسکناس» جدید می‌کند که در صورت اشتغال کامل انتشار اسکناس جدید «تورمزا» خواهد بود ولی اگر اقتصاد در حال «رکورد» باشد و اشتغال کامل وجود نداشته باشد، «نشر اسکناس» می‌تواند باعث «رونق اقتصادی» شود.

۱۲۷. گزینه ۴ درست است.

«مالیات غیرمستقیم» مالیاتی است که به‌طور «غیرمستقیم» یا «بطور ضمنی» از اشخاص دریافت می‌شود. بدین ترتیب که پرداخت کننده آن ضمن پرداخت وجه برای خرید کالای مورد نیاز خود، مقداری مالیات هم می‌پردازند. بنابراین «مالیات غیرمستقیم» مالیاتی است که دولت بر مصرف بعضی کالاها تعیین می‌کند و این مالیات ربطی به «درآمد یا ثروت» ندارد و هر کس متناسب با میزان مصرف کالای مشمول مالیات، «مالیات» می‌پردازد.

۱۲۸. گزینه ۳ درست است.

یکی از ضرورت‌های سرمایه‌گذاری‌های جدید آن است که هر سال بخشی از سرمایه‌های جامعه مستهلک می‌شود؛ مثلاً بولدوزری که ده سال عمر مفید دارد،

یعنی به طور متوسط در سال $\frac{1}{10}$ آن مستهلک می‌شود، هر سال ده درصد استهلاک در نظر می‌گیرند و در نتیجه معادل آن را سرمایه‌گذاری می‌کنند. در این سؤال هرگاه قیمت تمام شده «دستگاه پرس» را به میزان «استهلاک سالانه» این دستگاه تقسیم کنیم حاصل این تقسیم، عمر مفید این دستگاه

$$\frac{۸۰۰۰/۰۰۰/}{۴۰۰/۰۰۰/} = \frac{۸۰}{۴} = ۲۰ = \text{سال است: } ۲۰$$

براساس «سال» خواهد بود. عمر مفید این دستگاه ۲۰ سال است.

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

«سرمایه‌گذاری‌های زیر بنایی یا شالوده‌ای»، اگر چه این گونه سرمایه‌گذاری‌ها مستقیماً به تولید کالاها و خدمات نمی‌انجامد اما باعث تقویت بنیه اقتصادی کشور می‌شود و برای به ثمر رسیدن سایر فعالیت‌های اقتصادی ضروری است. در واقع لازمه تحقق و بهره‌برداری مطلوب از فعالیت‌های اقتصادی است مثل: خطوط راه‌آهن یا شبکه‌های بزرگ آبرسانی و ساخت نیروگاه‌ها

۱۳۰. گزینه ۲ درست است.

درآمدهای تا: ۲۵۰ میلیون ریال معاف از «مالیات»

روش حل این مسئله ←

مابه‌التفاوت مرحله اول $\rightarrow ۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰$

مالیات مرحله اول $\rightarrow \frac{۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۲}{۱۰۰} = ۲۴/۰۰۰/۰۰۰$

مابه‌التفاوت مرحله دوم $\rightarrow ۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰$

مالیات مرحله دوم $\rightarrow \frac{۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۵}{۱۰۰} = ۲۲/۵۰۰/۰۰۰$

مابه‌التفاوت مرحله سوم $\rightarrow ۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰$

مالیات مرحله سوم $\rightarrow \frac{۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۲۰}{۱۰۰} = ۶۰/۰۰۰/۰۰۰$

مابه‌التفاوت مرحله چهارم $\rightarrow ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰$

مالیات مرحله چهارم $\rightarrow \frac{۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۲۵}{۱۰۰} = ۲۵/۰۰۰/۰۰۰$

مابه‌التفاوت مرحله پنجم $\rightarrow ۱۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۱۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰$

$$\frac{۱۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ \times ۳۵}{۱۰۰} = ۵/۹۵۰/۰۰۰/۰۰۰ \rightarrow \text{مالیات مرحله پنجم}$$

$$۲۴/۰۰۰/۰۰۰ + ۲۲/۵۰۰/۰۰۰ + ۶۰/۰۰۰/۰۰۰ + ۲۵/۰۰۰/۰۰۰ + ۵/۹۵۰/۰۰۰/۰۰۰ =$$

$$۶/۰۸۱/۵۰۰/۰۰۰ \rightarrow \text{الف) مالیات سالیانه این شخص}$$

$$۱۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۶/۰۸۱/۵۰۰/۰۰۰ = ۱۱/۹۱۸/۵۰۰/۰۰۰ \rightarrow \text{ب) مانده سالیانه این شخص}$$

$$۶/۰۸۱/۵۰۰/۰۰۰ \div ۱۲ = ۵۰۶/۷۹۱ \rightarrow \text{ج) میانگین میزان «مالیات ماهانه»}$$

د) در این محاسبه از «ترخ تصاعدی طبقه‌ای» استفاده شده است

زبان و ادبیات فارسی

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.
 نخستین کتاب نثر فارسی شاهنامه منثور ابومنصوری بود و در واقع تاریخ گذشته ایران به شمار می‌آمده است.
۱۳۲. گزینه ۱ درست است.
 در گزینه ۱، عصر کیکاووس و کیخسرو و جنگ‌های ایران و توران مربوط به دوره دوم است.
۱۳۳. گزینه ۴ درست است.
 در گزینه ۴ باید گفت، تنوع معانی و مضامین شعری این دوره از عصر سامانیان کمتر است، نه بیشتر.
۱۳۴. گزینه ۳ درست است.
 خاستگاه زبان فارسی خراسان بود که در عصر ناصر خسرو، زبان از خاستگاه اصلی خود خارج شد.
۱۳۵. گزینه ۱ درست است.
 تأملات خردمندانه ناصر خسرو به دنبال خردگرایی‌های، بوشکور بلخی، شهید بلخی و فردوسی بوده است.
۱۳۶. گزینه ۲ درست است.
 موضوع رسایل خواجه عبدالله انصاری، اقوال و سخنان و مناجات‌های پرجاذبه است و این اثر به شدت از زبان مردم هرات تأثیر پذیرفته است.
۱۳۷. گزینه ۴ درست است.
 در عصر ابوالمعالی دو کتاب «کلیله و دمنه و گلستان» علاوه بر لفظ و صورت، با معنا و پرداخت‌های هنری و پیرایه بندی‌ها در اوج است.
۱۳۸. گزینه ۴ درست است.
 مثنوی «عشق‌نامه و کارنامه بلخ» اثر سنایی است. «رساله‌العشق و صغیر سیمرغ» نوشته شهاب‌الدین سهروردی است و «یزدان شناخت و تمهیدات» تألیف عین‌القضات همدانی است.
۱۳۹. گزینه ۲ درست است.
 بیت گزینه ۲ سروده صائب است نه کلیم. سایر گزینه‌ها درست است.
۱۴۰. گزینه ۳ درست است.
 کتاب «دره نادره» و «جهانگشای نادری» نوشته میرزا مهدی خان استرآبادی به نثر فنی است که بر شیوه کتاب «تاریخ و صاف» اثر «وصاف‌الحضره» نوشته شده است.
۱۴۱. گزینه ۱ درست است.
 در گزینه ۱ باید گفت، غزل شاعران عصر حافظ و مولانا بر یک تجربه مستقیم و عارفانه متکی بود.
۱۴۲. گزینه ۳ درست است.
 شهرت یغمای جندقی نزد دوستدارانش به سبب هجوها و هزلیات نیشدار و مرثیه‌های ساده و دردناک اوست.
۱۴۳. گزینه ۱ درست است.
 در شعر قانلی همواره لفظ بر معنا پیشی می‌گیرد او در شعر بیشتر سروکارش با طبیعت و امور حسی است.
۱۴۴. گزینه ۴ درست است.
 در گزینه ۴ باید گفت در قصاید بهار ... نه غزلیات
۱۴۵. گزینه ۳ درست است.
 میرزاده عشقی، منظومه «جمهوری نامه» را در مخالفت با نمایندگان طرفدار انتقال سلطنت از قاجار به رضاخان، سرود.
۱۴۶. گزینه ۲ درست است.
 در مسمط، هر بخش را یک رشته و مصراع آخر را بند می‌گویند.
۱۴۷. گزینه ۲ درست است.
 شعر نیمایی مانند شعر سنتی موزون است و وجود ردیف و قافیه در آن الزامی نیست.
۱۴۸. گزینه ۲ درست است.
 در بیت گزینه ۲، فریاد کشیدن لاله آرایه تشخیص و استعاره دارد اما تشبیه ندارد. سایر ابیات درست است.
۱۴۹. گزینه ۳ درست است.
 در بیت گزینه ۳ چهار استعار وجود دارد: عقیق (لب) گوهر (دندان یا سخنان گهربار) سیم مذاب (اشک) زر (چهره زرد)
۱۵۰. گزینه ۲ درست است.
 در بیت گزینه ۲ مجاز وجود ندارد - گزینه ۱: خنده گل (تشخیص)
 گزینه ۳: لعل (استعاره) گزینه ۴: تشبیه (عرق بر رخ او مانند شبنم بر رخ یاسمن)
۱۵۱. گزینه ۱ درست است.
 در بیت سؤال آرایه‌های تشبیه (لعل لب) استعاره (دُر) تشخیص (جگر عقیق) وجود دارد و بیت فاقد مجاز است.
۱۵۲. گزینه ۴ درست است.
 بیت گزینه ۴ در وزن مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن سروده شده و دوری نیست. سایر ابیات درست است.

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

تقطیع بیت گزینه ۲

UU	UU	UU	UU
UU	UU	UU	UU
فع لن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن

در هجای ششم مصراع اول تغییر مصوت بلند به کوتاه صورت گرفته و در رکن اول به جای فاعلاتن، فاعلاتن آمده است.

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

تقطیع مصراع اول

ی گل بن گر	م ن ب رو	رو در چ	وزن شعر =
U	UU	U	
مفاعیلن	مفاعیلن	مفعول	

۱۵۵. گزینه ۳ درست است.

تقطیع بیت گزینه ۳:

ابدال	ابدال	ابدال	ابدال
UU	UU	UU	UU
مفعولن	مستفعل	مفعولن	مستفعل

۱۵۶. گزینه ۴ درست است.

ابیات گزینه‌های ۱، ۲، ۳ در وزن مفعول فاعلاتن است گزینه ۴ مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن

۱۵۷. گزینه ۲ درست است.

مفهوم عبارت سؤال: همانطور که پیر در آرزوی جوانی است، جوان هم آرزو دارد پیر شود و عمر او کامل گردد ... این مفهوم از بیت گزینه ۲ دریافت می‌شود.

۱۵۸. گزینه ۴ درست است.

بیت سؤال تأکید بر صبر دارد اگر طالب وصلی باید بر سختی‌ها صبر پیشه‌کنی. این مفهوم در بیت گزینه ۴ وجود دارد.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است. گزینه ۱ مربوط به دوره سامانی است.

۱۶۰. گزینه ۳ درست است.

مفهوم بیت سؤال آن است که عشق معشوق ازلی است و قبل از خلقت پدیده‌ها وجود داشته است. این مفهوم از بیت گزینه ۳ دریافت می‌شود.

زبان عربی

۱۶۱. گزینه ۳ درست است.

(۱) از کسانی که حرف می‌زنند (معادل أدق برای اسم «الذاکرین» نیست) - عمل نمی‌کنند («بلا عمل» فعل نیست) - بدون نتیجه «لا یثمر» فعل لا اسم).

(۲) از کسانی که ... («توضیحات گزینه ۱») - توقع ... دارید (معادل أدق برای «تریدون» نیست) - بدون ثمره («توضیحات گزینه ۱، بدون نتیجه»)

(۴) نتیجه می‌گیرید (معادل صحیح برای «تریدون» نیست) - نتیجه‌ای ندارد (معادل أدق برای «لا یثمر» نیست)

۱۶۲. گزینه ۳ درست است.

(۱) بی‌شک (چنین قیدی در متن عربی آن وجود ندارد) - وقت را (أولاً؛ ضمیر اضافی «نا» در ترجمه لحاظ نشده، ثانیاً؛ «دائماً» در ترجمه لحاظ نشده) -

نیز (چنین قیدی در متن عربی وجود ندارد)

(۲) بی‌شک («توضیحات گزینه ۱») - ضایع کرده‌ایم («نضیع» مضارع لا ماضی) - گم کرده‌ایم («نفقذ» مضارع لا ماضی).

(۴) تباه کرده‌ایم («توضیحات گزینه ۲، ضایع کرده‌ایم) - بسیار (معادل صحیح «المختفیة» نیست) - نیز («توضیحات گزینه ۱») - نابود کرده‌ایم

(معادل صحیح برای «نفقذ» نیست)

۱۶۳. گزینه ۱ درست است.

(۲) دوست داشتم (معادل صحیح برای «أحب» نیست) - بودم (معادل صحیح برای «أكون» نیست).

(۳) بتوانم ... باشم (ساختار متن فارسی با عربی آن متفاوت است).

(۴) بتوانم (در عبارت عربی نیست) - مورد علاقه من است («توضیحات گزینه ۲، دوست داشتم»)

۱۶۴. گزینه ۱ درست است.

(۲) از همگی (أولاً؛ «فرض» در ترجمه لحاظ نشده، ثانیاً «همگی» مربوط به عرصه‌های زندگی است) - آن را (أولاً؛ مرجع ضمیر جمع است، ثانیاً «و» در

ترجمه لحاظ نشده) - بهره برده (معادل أدق برای «نستفید» نیست).

(۳) همه فرصتها («توضیحات گزینه ۲، ثانیاً») -

(۴) بهره ببریم («توضیحات گزینه ۲، بهره برده) - در حالیکه (معادل صحیح برای «و» نیست) - غنیمت می‌دانیم (معادل أدق برای «ننتهز» نیست)

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه «پایان نخواهد داشت» معادل صحیح برای «لا یتقضى» نیست و ضمیر «نا» نیز در ترجمه لحاظ نشده. ص: ... عظمت پروردگاران ... پایان نمی‌یابد.

۱۶۶. گزینه ۱ درست است. با توجه به مفهوم (ای صاحب گناه ناامید مشو زیرا خدا مهربان است) این گزینه صحیح است.

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

(۱) لم تخشی (ص: لم تخش) - لا تتعین (للمخاطبة است ص: لاتتعب) - من اعمالها (أولاً؛ انجام دادن در تعریب لحاظ نشده، ثانیاً؛ «أعمال» جمع است نه مفرد)

(۲) لا یخشی (معادل صحیح برای «تترسد» نیست) - عباد («بنده» مفرد است نه جمع) - من أعماله («توضیحات گزینه ۱، من أعمالها») -

(۴) الذین یخشون («کسی که ... بترسد» مفرد است نه جمع) - عباد («توضیحات گزینه ۲») - من عمل («توضیحات گزینه ۱، من أعمالها، أولاً») -

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.
 (۱) فی هذا الزمان (معادل أدق برای «اکنون» نیست) - الکثیرة (ص: کثیراً، بسیار صفت برای «قَلَّة» نیست بلکه مفعول مطلق برای يتعب می‌باشد) - مصرف (معادل صحیح «برای مصرف کردن» نیست، ص: استعمال)
 (۲) لانسرف (معادل صحیح برای «اسراف نخواهیم کرد» نیست) - فی هذا الزمان (← توضیحات گزینه ۱) - لأنّ البلد ... القلیل (ساختار متن عربی با فارسی آن متفاوت است)
 (۳) لانسرف (← توضیحات گزینه ۲) - فی الماء و استعماله (ساختار متن عربی با فارسی آن متفاوت است) - لأنّ بلدنا ... الکثیرة (← توضیحات گزینه ۲، لأنّ البلد)
 ۱۶۹. گزینه ۲ درست است.
 (۱) يتعبّد (ص: يتعبّد) عين الفعل مضارع در باب تفعل مفتوح است.
 (۳) يصلّي (ص: يصلّي) دلیلی برای منصوب کردن فعل نیست.
 (۴) ینزک (ص: ینزک) ← توضیحات گزینه ۳
 ۱۷۰. گزینه ۳ درست است.
 (۱) المعربة (ص: المعربة) صفت تابع موصوف (الكلمات) منصوب است.
 (۲) أكثر (ص: أكثر) مفعول به
 (۴) المضارع (ص: المضارع) عين الفعل در اسم فاعل باب مفاعلة مكسور است.
 ۱۷۱. گزینه ۴ درست است.
 (۱) من باب تفعیل (ص: من باب تفعّل)
 (۲) ممدود (مختوم به الف و همزه نیست تا ممدود باشد)
 (۳) للزمان (ص: للزمان)
 ۱۷۲. گزینه ۲ درست است.
 (۱) متعدّد (ص: لازم)
 (۳) ممنوع من الصرف (ص: منصرف)
 (۴) معتل و مثال (ص: صحیح و سالم)
 ۱۷۳. گزینه ۳ درست است.
 (۱) معتل و أجوف (ص: صحیح)
 (۲) مشتق و اسم فاعل (ص: جامد و مصدر)
 (۴) معرفّ بالإضافة (ص: نكرة)
 ۱۷۴. گزینه ۱ درست است.
 در این گزینه: علیه و علی عمله (ص: علیهم و علی عملهم) مرجع ضمیر «الرجال» است و باید جمع باشد.
 ۱۷۵. گزینه ۴ درست است.
 (۱) نحن خُلِق (ص: خُلِق) «نحن» زائد است.
 (۲) ولدّ (ص: ولدّ) دلیلی برای تغییر اعراب نیست.
 (۳) أنزلت (ص: أنزلت علیکم یا أبناء ...) (ص: أنزلت علیکم یا أبناء ...)
 ۱۷۶. گزینه ۱ درست است.
 در این گزینه «کلّ» مبتدا و غیر مؤکدة است، اما در بقیه گزینه‌ها چنین نیست.
 ۱۷۷. گزینه ۲ درست است.
 در این گزینه «أینما» هم شرط و هم مفعول فيه است، اما در بقیه گزینه‌ها چنین نیست.
 ۱۷۸. گزینه ۳ درست است.
 در این گزینه «إكرامًا» مفعول مطلق تأکیدی است برای فعل «یکرم»، اما در بقیه گزینه‌ها «سؤال، إجابة، إكرامًا» مفعول مطلق نوعی هستند.
 ۱۷۹. گزینه ۴ درست است.
 در این گزینه «قریبه» مفعول له می‌باشد، و در بقیه گزینه‌ها چنین نیست.
 ۱۸۰. گزینه ۱ درست است.
 در این گزینه «القوم» مشارالیه است و چون جامد می‌باشد عطف بیان است، و در بقیه گزینه‌ها عطف بیان وجود ندارد.

تاریخ

۱۸۱. گزینه ۲ درست است.
 پژوهشگران معتقدند که مخترعان سفال، ساکنان فلات ایران بوده‌اند، زیرا در کشفیات باستان شناختی، قدیمی‌ترین نمونه‌های سفال، در مکان‌های مختلف ایران کشف شده است. زنان سازنده اولین ظروف سفالی بوده‌اند، اما پس از اختراع چرخ کوزه‌گری، این کار به مردان سپرده شد و از آن پس به یک تخصص تبدیل گشت.
 ۱۸۲. گزینه ۱ درست است.
 خسرو انوشیروان با رسیدن به قدرت برای سروسامان دادن به اوضاع کشور اصلاحاتی انجام داد. در جنگ بین ایران و روم فرمانروای هپتال‌ها جانب رومی‌ها را گرفت و علیه ایران جنگید. انوشیروان با قرارداد صلحی که بین ایران و روم بسته شد، این صلح سال‌ها دوام داشت. هپتال‌ها از تسلط ایران بر جاده ابریشم ناراضی بودند. شاه ساسانی در یک لشگرکشی موفقیت‌آمیز، شکست سختی بر هپتال‌ها وارد کرد و برای همیشه به حکومت آنان خاتمه داد.
 ۱۸۳. گزینه ۴ درست است.
 سال‌های امامت امام هادی (ع) که معاصر با دوره استیلای ترکان و دوران خلافت متوکل بود، از سخت‌ترین روزهای زندگی شیعیان بود. به دستور متوکل بارگاه امام حسین (ع) و دیگر شهدای کربلا ویران گردید و شیعیان مدتی از زیارت مرقد ایشان محروم شدند. او همچنین امام هادی (ع) را به اقامت در سامرا وادار کرد. سرانجام امام هادی (ع) نیز به دستور معتز، خلیفه بعدی عباسی به شهادت رسید.

۱۸۴. گزینه ۳ درست است.
اختلافات مرزی ایران با عثمانی در زمان سلطنت محمدشاه ادامه پیدا کرد و بی‌احترامی عثمانی‌ها به مقابر ائمه اطهار علیهم‌السلام و کشتار شیعیان در کربلا، زمینه تیرگی روابط میان دو کشور را فراهم کرد. سرانجام با وساطت روسیه و انگلستان و تلاش نماینده ایران (میرزا تقی‌خان امیرکبیر) قرارداد ارزنة‌الروم دوم میان دو کشور منعقد شد و اختلافات مرزی ایران و عثمانی فروکش کرد.
۱۸۵. گزینه ۳ درست است.
در اواسط قرن نوزدهم، بیسمارک صدراعظم پروس شد. بیسمارک سیاستمداری توانا و مقتدر بود که به صدراعظم آهنین معروف شد. او می‌گفت: «حرف حق را باید از دهانهٔ توپ شنید» وی ابتدا ایالت‌های اتحادیهٔ راین را با عنوان کنفدراسیون آلمان شمالی، با پروس متحد کرد و سپس با تقویت ارتش پروس برنامه‌های خود را گام به گام در جهت وحدت آلمان پیش برد. او پس از شکست دانمارک، اتریش و سرانجام فرانسه، تأسیس امپراتوری آلمان «رایش» را اعلام کرد. از آن زمان به بعد، پروس و ایالات ژرمنی را آلمان نامیدند.
۱۸۶. گزینه ۱ درست است.
نادرشاه بعد از سروسامان دادن به اوضاع داخلی و جان‌نشین کردن فرزندش رضا قلی میرزا، به طرف قندهار لشکر کشید تا آرامش را در مرزهای شرقی ایران برقرار سازد، اما دامنهٔ این لشکرکشی به کشور هند کشیده شد. وی با پیروزی بر هندیان در نبرد کرنال، شهر دهلی را تسخیر و با جواهرات و غنایم فراوان به ایران بازگشت.
بدون شک نادر آرزوهای بزرگی داشت. او قصد داشت زمینهٔ رشد تجارت را در ایران فراهم کند. حتی می‌خواست بوشهر را به مرکز نیروی دریایی ایران تبدیل کند.
۱۸۷. گزینه ۲ درست است.
روابط ایران و انگلستان در عصر ناصرالدین شاه بار دیگر به سبب مسئلهٔ هرات تیره شد. هنگامی که سپاه ایران آن شهر را محاصره کرد، نیروهای انگلیسی به بوشهر و خرمشهر هجوم آوردند و شاه قاجار را وادار به قبول معاهده پاریس و جدا شدن افغانستان و هرات را از ایران کردند افزون بر آن، انگلستان با هدف تثبیت مرزهای غربی هندوستان، بخش‌هایی از سرزمین‌های ایرانی در مناطق بلوچستان و سیستان را تصرف کرد.
۱۸۸. گزینه ۴ درست است.
بررسی و مطالعهٔ بستر جغرافیایی رویدادها، یعنی مکان، در پژوهش‌های تاریخی اهمیت بسیار دارد، زیرا هر واقعهٔ تاریخی در بستری جغرافیایی رخ می‌دهد. مطالعه و مشاهدهٔ دقیق محل و مکان وقوع رویدادها، مورخان را برای درک بسیاری از ابعاد حیات اجتماعی زندگی گذشتهٔ انسان آماده‌تر می‌کند.
بازدید یک شهر و مشاهدهٔ آثار و بناها، بازار، میادین، محلات قدیمی، خود راهی برای ورود به زندگی ساکنان گذشتهٔ آن است و مورخان را برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها آماده می‌کند.
۱۸۹. گزینه ۳ درست است.
طلا و نقره فلزاتی قالب‌پذیر و در برابر رطوبت و گرما مقاوم هستند، به همین دلیل همواره برای ضرب سکه از آن‌ها استفاده می‌شد. سکهٔ طلا معمولاً در معادلات بزرگ و با دیگر کشورها به کار می‌رفت و ضرب آن مخصوص پادشاهان مستقل بود. اگر در کشوری، حاکم یک ایالت چنین سکه‌ای ضرب می‌کرد، معنای آن شورش برضد پادشاه کشور و استقلال طلبی بود. سکه‌های نقره در بازار داخلی کشورها کاربرد بیشتر و همگانی‌تری داشت.
۱۹۰. گزینه ۴ درست است.
مهم‌ترین مکان نگهداری آثار و اشیای تاریخی، موزه‌ها هستند که در عین حال با به نمایش گذاشتن آن‌ها امکان آشنایی مستقیم همهٔ مردم با آثار را فراهم می‌کنند. تمایل ذاتی بشر به حفظ اشیای کمیاب و گرانبها، پیشرفت‌های علمی در زمینهٔ باستان‌شناسی و تاریخ، رشد احساسات ناسیونالیستی و علاقه به هویت ملی و افزایش آگاهی نسبت به اهمیت این آثار در شناخت بهتر زندگی گذشتگان از جمله دلایل توجه جدی جوامع و حکومت‌ها در این زمینه بود.

جغرافیا

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.
غیر از عوامل انسانی و صنعتی آلوده کننده‌های خلیج فارس، عوامل طبیعی مانند عمق کم، شوری آب، گرمی هوا و ارتباط محدود با آب‌های آزاد جهان سبب به وجود آمدن محیط زیست ویژه‌ای شده که در برابر منابع آلوده کننده بسیار آسیب‌پذیر است.
۱۹۲. گزینه ۱ درست است.
هر چه محل آزاد شدن انرژی در یک زلزله، عمیق‌تر باشد، یعنی هر چه عمق کانون زلزله عمیق‌تر باشد میزان خرابی کمتر می‌شود. (رابطهٔ معکوس) و هر چه از مرکز زلزله دورتر شویم میزان خرابی و خسارت کمتر می‌شود (رابطهٔ معکوس)
۱۹۳. گزینه ۴ درست است.
دانشمندان علت خشکسالی را تغییرات وضع آب و هوای هر منطقه می‌دانند و عده‌ای علت این تغییرات آب و هوایی را پدیدهٔ آمدن لکه‌های خورشیدی می‌دانند.
۱۹۴. گزینه ۳ درست است.
گردشگران با ارزی که به همراه می‌آورند و بابت خدمات و کالا می‌پردازند، در حقیقت این خدمات و کالا به کشور مبدأ گردشگر صادر می‌شود. (صادرات نامرئی) هم چنین فعالیت‌های گردشگری سبب ایجاد شغل‌های بسیار متنوع در محل می‌شوند که خود سبب اشتغال بیشتر مردم در آن ناحیه می‌شود.
۱۹۵. گزینه ۳ درست است.
تپه‌های ماسه‌ای طولی یا سیف در جاهایی تشکیل می‌شوند که بادهای غالب از دو جهت عمود برهم بوزند و برجستگی‌های ماسه‌ای کنار برخان‌ها را دچار کشیدگی کنند.
۱۹۶. گزینه ۴ درست است.
جنگل‌های استوایی که با نام جنگل‌های بارانی یا سلوا هم خوانده می‌شوند. شامل سرزمین‌هایی در آمریکای جنوبی، آفریقا و قسمت‌هایی از جزایر اندونزی تا اقیانوس آرام هستند که از ناحیهٔ شمالی و جنوبی به جنگل‌های مداری تبدیل می‌شوند.
۱۹۷. گزینه ۱ درست است.
در نواحی قطبی، سرمای شدید باعث فشار زیاد هوا و کاهش میزان بخار آب موجود در جو (اتمیسفر) می‌شود. نتیجه این عوامل بارندگی کم در نواحی قطبی است.
۱۹۸. گزینه ۱ درست است.
طبقه‌بندی داده‌ها، یکی از ساده‌ترین و اساسی‌ترین روش‌های پردازش و تحلیل اطلاعات است که کار استنتاج و استدلال را برای پژوهشگر ساده می‌کند. نتایج حاصل از این پردازش‌ها به صورت مدل، نقشه و جدول تنظیم و ارائه می‌شود.

۱۹۹. گزینه ۳ درست است.

$$\text{فاصله دو نقطه روی نقشه} = \frac{\text{به فاصله همان دو نقطه روی زمین}}{\text{مقیاس}}$$

$$\frac{1}{20,000} = \frac{4\text{mm}}{X} \times 10,000\text{mm} = 80\text{m}$$

۲۰۰. گزینه ۲ درست است.

فرایندی که از عکس برداری هوایی شروع می‌شود، عکس‌ها به صورت برجسته دیده می‌شوند و از روی تصاویر برجسته، نقشه تهیه می‌شود. به طور خلاصه فرایندی که در طی آن عکس‌های هوایی تبدیل به نقشه می‌شوند.

علوم اجتماعی

۲۰۱. گزینه ۱ درست است.

علوم اجتماعی با فهم معانی کنش‌های دیگران، امکان همدلی و همراهی با آنان را پدید می‌آورد.

۲۰۲. گزینه ۳ درست است.

تفهیمی - به علت توجهی که ماکس وبر به ضرورت فهم معانی رفتار کنشگران داشت، جامعه‌شناسی او را جامعه‌شناسی تفهیمی می‌نامند.

۲۰۳. گزینه ۲ درست است.

عقل عملی قوه‌ای است که باید‌ها و نبایدها و احکام ارزشی را می‌شناسد و درباره ارزش‌های فردی و اجتماعی داوری می‌کند. مانند تشخیص خوبی عدالت و بدی ظلم، و علوم عملی به سه بخش تقسیم می‌شود. اخلاق، علم خانواده و علم جامعه

۲۰۴. گزینه ۱ درست است.

زبان گفتاری و نوشتاری، بخشی از نمادهایی است که در کنش‌های انسانی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲۰۵. گزینه ۳ درست است.

همان مفاهیم و حقایقی‌اند که قبل از آن در جامعه جاهلی آن روز نبود و جامعه جاهلی در قبال آنها مقاومت می‌کرد.

۲۰۶. گزینه ۳ درست است.

آن بخش از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند، فرهنگ واقعی است و فارابی جامعه‌ای را که از فرهنگ حق برخوردار باشد، مدینه فاضله می‌داند.

۲۰۷. گزینه ۲ درست است.

ویژگی «شهرستانی بودن» را در بود و نبود آن تأثیری نداشته‌ایم و «منضبط بودن» ویژگی است که در پدید آمدن آن نقش داریم.

۲۰۸. گزینه ۱ درست است.

«تاریخ تولد» هویت فردی جسمانی است. «عضو گروهی خاص» بخشی از هویت اجتماعی است و «عجول بودن» ویژگی فردی غیرجسمانی است.

۲۰۹. گزینه ۲ درست است.

امر به معروف و نهی از منکر در فرایندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارند.

۲۱۰. گزینه ۴ درست است.

در عصر بیداری اسلامی، در مقابل نفوذ و سلطه فرهنگ غرب، مقاومت‌هایی شکل گرفت و در دوران خلافت، عقاید و ارزش‌های اسلام، فارغ از عملکرد قدرت‌های سیاسی و با تلاش و کوشش عالمان مسلمان، از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد و بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند تأثیر گذاشت.

۲۱۱. گزینه ۲ درست است.

مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب اومانیزم است و به معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی است.

۲۱۲. گزینه ۴ درست است.

رنسانس، دوره تاریخی قرن چهاردهم تا شانزدهم میلادی را شامل می‌شود و دلیل نامگذاری این دوره به رنسانس این است که غرب در این زمان به فرهنگ یونان و رم بازگشت.

۲۱۳. گزینه ۳ درست است.

با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند.

۲۱۴. گزینه ۴ درست است.

اگر یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به میزانی که آن فرهنگ ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد نظام جهانی از انسجام بیشتری برخوردار خواهد بود.

۲۱۵. گزینه ۴ درست است.

روابط بین‌الملل متأثر از ویژگی‌های فرهنگی و قدرت تأثیرگذاری جوامع مختلف است و از نظام جهانی با عنوان جامعه جهانی یاد می‌شود.

فلسفه و منطق

۲۱۶. گزینه ۴ درست است.

حساس برای انسان ذاتی است، سه بعدی برای میز که از مصادیق جسم است ذاتی است، ناطق برای حیوان عرضی است، زیرا فصل عالی برای سافل ذاتی است مثلاً حساس که برای حیوان ذاتی است برای انسان نیز ذاتی است ولی فصل سافل برای عالی عرضی است مثلاً ناطق که برای انسان ذاتی است برای حیوان، عرضی است.

۲۱۷. گزینه ۱ درست است.

اگر به جای تعریف یک مفهوم، آن را معنی کرده و شرح دهیم، در منطق به آن شرح لفظ یا شرح اسم می‌گویند، ولی تعریف حقیقی یا منطقی نیست. برای تعریف به حد یک مفهوم، از مفاهیم درونی آن استفاده می‌شود و برای تعریف به رسم علاوه بر مفاهیم درونی می‌توان از مفاهیم بیرونی نیز استفاده کرد، بنابراین برای تعریف منطقی هر مفهوم شناخت فصل آن نه لازم است و نه امکان‌پذیر است.

۲۱۸. گزینه ۲ درست است.

هر استدلال ترکیبی است از حداقل دو مقدمه که با رعایت شرایطی به قضیه دیگری منجر می‌شود که به آن نتیجه استدلال می‌گویند. نتیجه استدلال جزء استدلال نیست. اجزای تشکیل دهنده استدلال، قضایا هستند نه مفاهیم. استدلال دارای شکل‌های متفاوت است.

۲۱۹. گزینه ۱ درست است.
جای تحقیق پیرامون رابطه علیت در یکی از خصوصیات هستی و در میان موجودات طبیعت، در علوم مربوط به خود است نه در فلسفه اولی، بررسی رابطه علیت در اصل هستی به مابعدالطبیعه مربوط است.
۲۲۰. گزینه ۲ درست است.
از نظر پروتاگوراس ملاک حقیقت، ادراک حسی انسان است و هرکس هر چه بپندارد و تخیل کند برای او حقیقت است، بنابراین حقیقت جنبه خصوصی، شخصی و نسبی دارد و به معنای دانشی پایدار و ثابت هرگز به دست نمی آید.
۲۲۱. گزینه ۳ درست است.
به نظر سقراط علت تهمت‌های وارد شده بر او دانش خاصی بود که او داشت و آن این بود که او می‌دانست که نادان است.
۲۲۲. گزینه ۴ درست است.
اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود، اثبات وجود هیچ ماهیتی به دلیل نیاز نداشت و صرف تصور هر ماهیت برای اثبات وجود آن کافی بود. در صورتی که مجرد تصور یک ماهیت برای حمل وجود بر آن کافی نیست و اثبات وجود برای ماهیات نیاز به دلیل دارد، همچنین حمل وجود بر ماهیت عین حمل ماهیت بر ماهیت نیست.
۲۲۳. گزینه ۱ درست است.
این عبارت، نظر حکمای اسلامی است. فقط خداوند واجب‌الوجود بالذات است و هر چه غیر از خداست چون ممکن‌الوجود است نیاز به علت دارد، اما متکلمان اسلامی معتقدند که فقط خداوند قدیم است و جهان - اعم از مجرد و مادی و اعم از پیدا و ناپیدا - حادث و در نتیجه معلول است.
۲۲۴. گزینه ۲ درست است.
قواعد کلی عقلی که در برهان سینوی به کار گرفته شده عبارتند از: ۱- موجود یا موجوداتی در جهان هست ۲- موجود یا واجب‌الوجود است یا ممکن‌الوجود ۳- ممکن تا زمانی که وجوب پیدا نکند، وجود پیدا نمی‌کند و ۴- تسلسل علل نامتناهی محال است. نتیجه این برهان اثبات وجود واجب‌الوجود است.
۲۲۵. گزینه ۴ درست است.
از نظر فارابی نیاز متقابل انسان‌ها به یکدیگر عامل برپایی جوامع بوده است تا مردم به دورهم گردآیند و به یاری هم به کمال و سعادت نزدیک شوند. پس هدف از اجتماع و تشکیل مدینه دست‌یابی به سعادت دنیا و آخرت است.

روان‌شناسی

۲۲۶. گزینه ۳ درست است.
روان‌شناسان انسان‌گرا بر این باورند که روان‌شناسی باید با تجربه غیرعینی (ذهنی) و هشیار فرد مرتبط باشد. این رویکرد بر تجربه منحصر به فرد انسان‌ها و آزادی برای انتخاب سرنوشت فرد تأکید داشته و استفاده از روش‌های علمی مرسوم را برای مطالعه انسان نامناسب می‌داند.
۲۲۷. گزینه ۲ درست است.
در دوره دوم کودکی، توانایی حافظه کودکان افزایش می‌یابد. کودکان هم از راهبردهای ذخیره‌سازی اطلاعات (مانند استفاده از سازمان‌دهی دوباره اطلاعات) و هم از راهبردهای بازیابی اطلاعات (مانند جست‌وجوی منظم و استفاده از سرنخ‌ها و نشانه‌ها در اطلاعات) می‌توانند استفاده کنند.
۲۲۸. گزینه ۱ درست است.
فشارهای گروهی دوره نوجوانی تا سنین ۱۵-۱۴ سالگی افزایش پیدا می‌کند ولی سپس از فشار آن کاسته می‌شود.
۲۲۹. گزینه ۴ درست است.
والدینی که در عین اقتدار و برقراری محدودیت‌ها برای نوجوانان با آنان ارتباط مؤثر برقرار می‌کنند و به خواسته‌ها و تفاوت‌های آنان با خودشان توجه می‌کنند از والدینی که به‌طور کامل فرزندان خود را آزاد می‌گذارند و یا به‌طور کامل با سلطه‌طلبی و خشونت با آن‌ها رفتار می‌کنند در ایجاد عزت نفس و تعریف خود و شکل‌گیری هویت در نوجوانان موفق‌ترند.
۲۳۰. گزینه ۲ درست است.
در دوره کودکی اول (۲ تا ۶ سالگی) کودکان عموماً لاغر به‌نظر می‌آیند زیرا قسمت پایینی بدن آن‌ها (تنه و پاها) نسبت به قسمت بالای آن (سر و صورت) رشد بیشتری پیدا می‌کند.
۲۳۱. گزینه ۳ درست است.
اریکسون آلمانی، رشد روانی - اجتماعی کودکان و بزرگسالان را به‌صورت علمی مطالعه کرده است.
۲۳۲. گزینه ۴ درست است.
در دوره طفولیت تغییرات و تحولات متنوع و سریعی در رشد جسمانی و حرکتی (نظیر هماهنگی بین چشم و دست و راه رفتن)، رشد شناختی (نظیر تکلم) و رشد هیجانی و اجتماعی (نظیر گریه و خنده و اعتقاد به نفس) به‌وجود می‌آید.
۲۳۳. گزینه ۱ درست است.
اولین بحران تولد تا یک سالگی، از نظر اریکسون اعتماد در برابر بی‌اعتمادی است.
۲۳۴. گزینه ۳ درست است.
رویکرد رفتاری به رفتار قابل مشاهده توجه کرده و تجربه و تعامل با محیط را در تبیین رفتار به‌کار می‌گیرد.
۲۳۵. گزینه ۱ درست است.
روان‌شناسان انسان‌گرا بر این باورند که روان‌شناسی باید به تجربه درونی و هشیار فرد بپردازد. رویکرد انسان‌گرا بر تجربه منحصر به فرد انسان‌ها و آزادی بر انتخاب سرنوشت فرد تأکید داشته و استفاده از روش‌های علمی مرسوم را برای مطالعه انسان نامناسب می‌داند.

آزمون‌های آزمایشی سنجش

سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶

سنجش دهم

۸
نوبت

سنجش یازدهم

۱۱
نوبت

سنجش پیش

۱۳
نوبت

www.sanjeshserv.ir

۳-۷۹۱ ۴۴ ۸۸۸

[@sanjesheducationgroup](https://www.instagram.com/sanjesheducationgroup)

۴۲ ۹۶۶